

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2011.gada 22.septembrī

Nr.E03-KREUD-17

Par administratīvā soda piemērošanu un tiesiskā pienākuma uzlikšanu

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Kristīne Riekstiņa, piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GRAFFICA", juridiskā adrese: Silikātu iela 1 k-5 -4, Rīga, LV-1016, vienotās reģistrācijas numurs: 40103367583, valdes priekšsēdētājam vārds, uzvārds: [..] personas kods: [..],

izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par tālāk tekstā minēto:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), 29.08.2011. saņemot no Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) informāciju par to, ka SIA „GRAFFICA” (turpmāk – Sabiedrība) sniedz darbiekārtošanas pakalpojumus bez NVA izsniegtas licences un 01.09.2011. interneta vietnē www.visidarbi.lv konstatējot reklāmas sludinājumus, kuros tiek piedāvāts darbs ārzemēs (Vācija, Čehija) un kā „kompānija” norādīts – „GRAFFICA” (turpmāk – Piedāvājums), 01.09.2011. uzsāka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par negodīgas komercprakses īstenošanu.

Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka *komercprakse – darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. No minētā izriet, ka informācijas (Piedāvājuma) sniegšana par pakalpojumu ir uzskatāma par komercpraksi, savukārt saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu Sabiedrība, sniedzot Piedāvājumu, ir uzskatāma par komercprakses īstenošanu.

Saskaņā ar NKAL 14.panta pirmo daļu NKAL *ievērošanu savas kompetences ietvaros uzrauga Patērētāju tiesību aizsardzības centrs*.

Saskaņā ar 2007.gada 3.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.458 „Komersantu – darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju – licencēšanas un uzraudzības kārtība” (turpmāk – Noteikumi) 2.punktu komersants ir tiesīgs sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus, ja ir saņēmis NVA izsniegtu licenci (turpmāk – Licence). Saskaņā ar NVA datu bāzē esošo informāciju 2011.gada 1.septembrī Sabiedrībai nav izsniegtas Licences darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanai. Ņemot vērā minēto, Sabiedrība nav tiesīga sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus. Saskaņā ar Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 17.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu

darbiekārtošanas pakalpojumi ir pakalpojumi, kas saistīti ar darba meklēšanu, ar to saprotot konsultēšanu darbiekārtošanas jautājumos, informēšanu par brīvajām darba vietām un citus līdzvērtīgus pakalpojumus, kas paredzēti, lai piedāvātu vai atvieglotu personai darba tiesisko attiecību nodibināšanu. Tādējādi Sabiedrība, izsakot Piedāvājumu, kurā tā norādīta kā darba ārzemēs piedāvātāja, sniedz darbiekārtošanas pakalpojumu.

Lietā ir arī NVA iesniegtas Sabiedrības 2011.gada maijā un augustā noslēgtu līgumu par darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanu kopijas. Sazinoties ar vienu līgumu noslēgušo patērētāju, zvanot uz līgumā norādīto tālruņa numuru, PTAC saņēma informāciju, ka patērētāja ir saņēmusi Sabiedrības sniegto darbiekārtošanas pakalpojumu. 14.09.2011. PTAC konstatēja, ka interneta vietnē www.reklama.lv ir izvietots sludinājums, kurā Sabiedrība norādīta kā kompānija, kas piedāvā dažādas darba vietas Čehijā. Sludinājumā iekļauta arī vizuāla reklāma, kurā attēlotas cilvēka rokas, kas tur zemeslodi, un virs šī attēla ir uzraksts GRAFFICA (turpmāk – Piedāvājums2).

06.09.2011. PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-07/5241-I-97, kurā informēja Sabiedrību par to, ka tās īstenotā komercprakse, piedāvājot darbiekārtošanas pakalpojumus un sniedzot Piedāvājumu, saskaņā ar NKAL 11.panta 9.punktu ir vērtējama kā maldinoša. Vienlaikus PTAC informēja Sabiedrību par PTAC lēmumu par lietvedības administratīvā pārkāpuma lietā uzsākšanu, par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku, informēja Sabiedrību par tās Administratīvā procesa likuma 61.pantā noteiktajām tiesībām izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā, pieprasīja iesniegt informāciju par Sabiedrības mantisko stāvokli, kā arī sniegt informāciju par Piedāvājuma izplatīšanas laiku un vietām.

15.09.2011. PTAC saņēma Sabiedrības valdes priekšsēdētāja paskaidrojumu, kurā norādīts, ka Sabiedrība 08.08.2011. ir iesniegusi pieteikumu darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanas licences saņemšanai NVA, ka ir notikusi darbinieku meklēšana, gaidot licences izsniegšanu, un ka darbiekārtošanas pakalpojumi nav sniegti. Informācija par Piedāvājuma izplatīšanas laiku un vietām nav sniegta.

Lietas izskatīšanas laikā Sabiedrības pārstāvis informē, ka š.g. augustā NVA ir iesniegts pieteikums licences saņemšanai, bet jau š.g. janvārī ir uzsākta pakalpojuma pieprasījuma izpēte, ievietojot sludinājumus interneta vietnē www.reklama.lv. Šobrīd nekāda veida reklāma izplatīta netiekot. Visi interesenti esot informēti par to, ka Sabiedrībai nav licences pakalpojuma sniegšanai. Kopumā esot noslēgti 3-4 līgumi par darbiekārtošanas pakalpojuma sniegšanu, neņemot samaksu par pakalpojumu. Sabiedrības pārstāvis informē, ka atzīst un nožēlo izdarīto pārkāpumu, jo neesot bijis nodoma neievērot normatīvos aktus, un lūdz ņemt vērā minēto lēmuma pieņemšanā.

Izvērtējot lietas apstākļus PTAC konstatē:

NKAL 11.panta 9.punkts nosaka, ka *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs apgalvo vai kā citādi rada iespaidu, ka precī drīkst likumīgi pārdot vai pakalpojumu sniegt, bet tas neatbilst patiesībai.*

Ņemot vērā minēto, Sabiedrības īstenotā komercprakse, sniedzot Piedāvājumu un Piedāvājumu2, saskaņā ar NKAL 11.panta 9.punktu ir maldinoša, jo patērētājam tiek radīts iespaids, ka Sabiedrība drīkst likumīgi sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus, bet tas neatbilst patiesībai.

Saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša. Savukārt minētā panta pirmā daļa nosaka, ka negodīga komercprakse ir aizliegta.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: „Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā”.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, proti, to, ar kāda veida lēmumu konkrētajā situācijā tiktu panākta vispārēja augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība ne tikai šobrīd, bet arī nākotnē, ņemot vērā, ka 22.09.2011. Sabiedrībai nav izsniegta licence darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanai, PTAC uzskata, ka Sabiedrībai ir lietderīgi uzlikt NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā noteikto tiesisko pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, kā arī saskaņā ar minētā panta 5.punktu, ņemot vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 9.panta pirmo daļu, proti, ka Sabiedrība ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, piemērot administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā, jo komercprakses iespējamā negatīvā ietekme jau ir neatgriezeniski notikusi.

Ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka „soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas” (Māris Baltis. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.).

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotāšanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi*.

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem*. Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi - uzliek naudas sodu juridiskajām personām — no piecdesmit līdz desmittūkstoš latiem*.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību,

konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkarotās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus un ņemot vērā to, ka PTAC ir konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punktu mīkstinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu, un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu, kā arī izdarītā pārkāpuma raksturu, t.i. negodīgu komercpraksi jebkuros apstākļos, pārkāpēja personību, Sabiedrības mantisko stāvokli, kā arī ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 100,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma raksturu un ietekmi uz patērētāju ekonomisko rīcību.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 33.panta pirmās daļas 1.punktu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 11.panta 9.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmo daļu un 15.panta astotās daļas 2. un 5.punktu,

n o l e m t s:

uzlikt SIA „GRAFFICA”,

juridiskā adrese: Silikātu iela 1 k-5 -4, Rīga, LV-1016,

vienotās reģistrācijas numurs: 40103367583,

naudas sodu Ls 100,00 (viens simts) apmērā

un tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi.

Pieņemto lēmumu SIA „GRAFFICA” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

[..]

IZRAKSTS PAREIZS